

- Hvem er jeg
- Indledning
- Vi bruger jorden op!
- Bæredygtighed
- Grøn omstilling
- FN's verdensmål
- Danmark og FN's verdensmål
- Grønne kompetencer
- Incitamentet
- *Hjemmesider du skal kende*
- *Relevante uddannelser*
- *Bilag*



VERDENSMÅL for bæredygtig udvikling

Hvem er jeg

Jeg hedder Michael Berggreen, jeg arbejder som underviser, sparringspartner og konsulent i min egen lille virksomhed. Jeg bor her i Kolding med min dejlige kone, min elskede søn og mine to skønne hunde. Jeg har ikke studeret grøn omstilling og bæredygtighed i årevis, men jeg følger naturligvis udviklingen tæt, dygtiggøre mig indenfor området og arbejder hele tiden på at justere min egen og min families adfærd men...

vi har altså en hang til italiensk rødvin når vi spiser vores røde bøffer om fredagen. Vi har også 4 lap tops, en Gamer-PC og 5 Smart TV i vores 2 opvarmede boliger. Vi har alle en iPhone, og naturligvis et par gamle modeller liggende i skuffen, og alt for meget tøj i skabene! Vi køber dagligvarer hvor de er billigst, og kigger ikke efter oprindelsesland, økomærker eller varedeklarationen, men vi har til gengæld en pose med hård plast og metal ude i skuret, og så har vi købt os en el bil her i sommers...



Fra i år drives alle vores fabrikker



kun vedvarende energi.

mercedes-benz.dk/baeredygtighed

Netto 7-24 Netto 7-24

STARBUCKS

STARBUCKS

Netto 7-24 Netto 7-24 Netto 7-24





Indledning

- Har I en bæredygtigheds- og grøn omstillings strategi i jeres virksomhed, eller leder I efter incitamentter til at fokusere på disse vitale områder
- I er måske bevidste om at vi er den første generation, der ved hvor slemt det står til, men også den sidste der kan nå at ændre retning og rette op
- Eller drives I af personlige holdninger, lovgivning, etik, økonomi/bundlinje, omdømme, pres fra kunder/ansatte eller kamp om markedspositioner
- Oplægget her vil afklare begreber, give indsigt i alvoren, fokusere på FN's verdensmål, se på den akutte mangel på grønne kompetencer og vende tilbage til incitamentet



Vi bruger jorden op!

- Hvert år udarbejder Global Footprint Network en rapport, der udregner "Earth Overshoot Day"
- Den 29. juli var jordens naturressourcer opbrugt for hele 2021, dermed ligger 'Earth Overshoot Day' tre uger tidligere end i 2020
- Lige nu bruger vi mennesker 74% flere ressourcer, end jordklodens økosystemer kan regenerere på et år. Vi skulle således have hele 1,7 jordkloder til rådighed for at være i balance med naturen
- Kun to gange tidligere har det set værre ud for planeten. Et tydeligt signal om, at vi mennesker misbruger verdens ressourcer på bekostning af naturen
- De to primære drivere i 2021 var en stigning i CO2-udledningen på 6,6% samt et fald i biokapaciteten på 0,5%



Vi bruger jorden op!

”Rapporten viser tydeligt, at vi er tilbage på et meget kritisk spor med et ekstremt overforbrug af jordens ressourcer og en accelererende ødelægelse af vores natur.

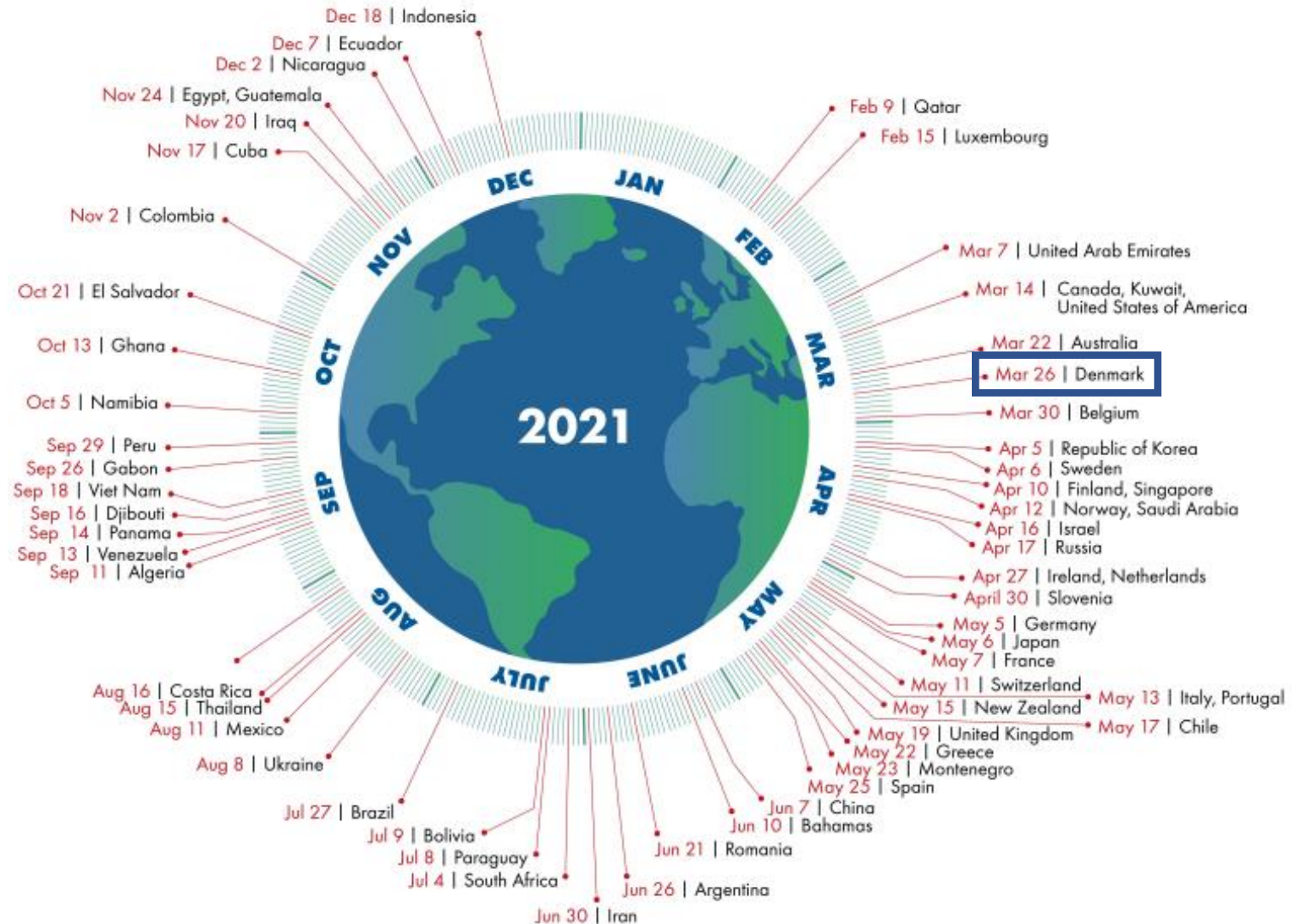
Til gengæld har vi lært under Corona, at det er muligt at omstille sig og gentænke det globale forbrug i en langt mere positiv retning for naturen og vores velstand.”



Bo Øksnebjerg
Generalsekretær i WWF Verdensnaturfonden

Vi bruger jorden op!

Hvor mange jordkloder skulle vi bruge hvis alle levede som i USA?



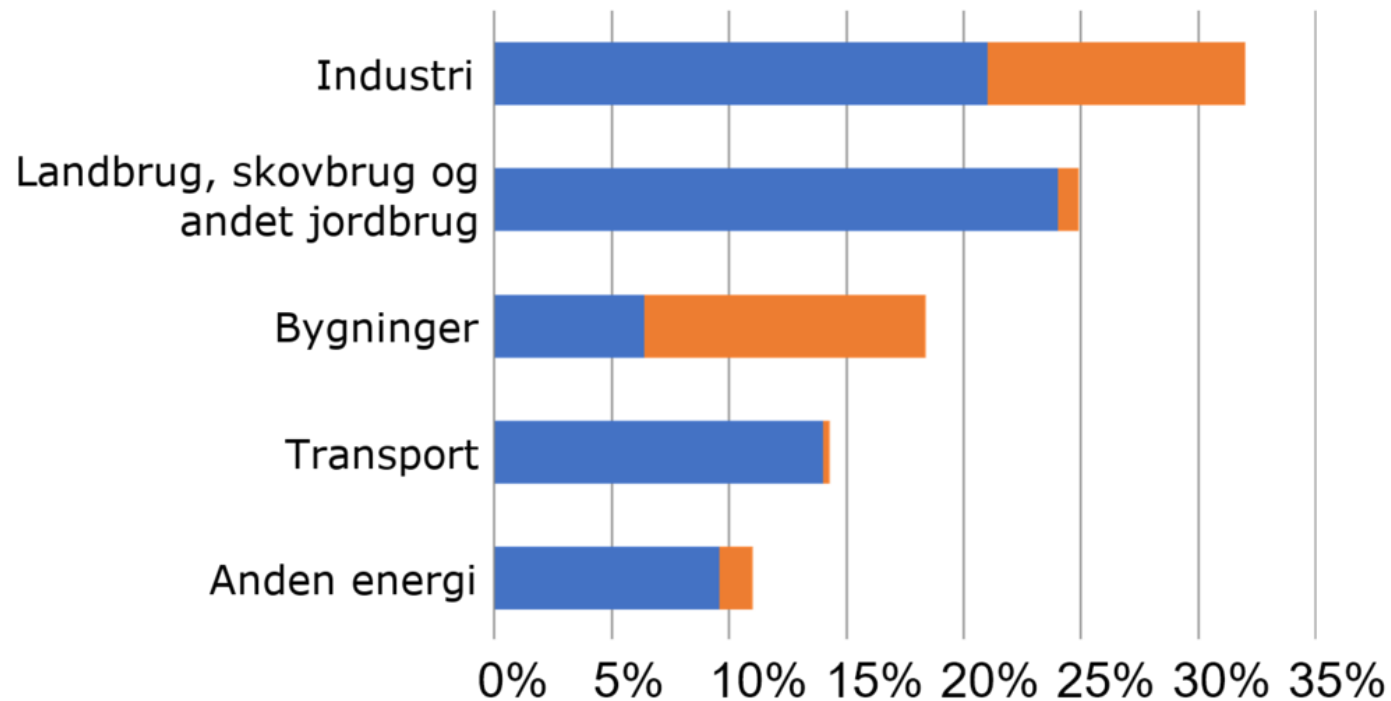
Vi bruger jorden op!

- Den 26. marts 2021 ville fortsat forbrug indebære, at vi som nation overskred Danmarks såkaldte biokapacitet
- Levede alle på Jorden som vi danskere, krævede det, at der ikke var 1,0 men 4,3 jordkloder til rådighed for at holde balance i regnskabet
- Sagt på en anden måde, Danmark har ikke biokapacitet til at opretholde en befolkning som den aktuelle på 5,8 millioner
- Der er faktisk kun grundlag for 1,3 millioner mennesker på dansk grund med det nuværende forbrugsniveau



Vi bruger jorden op!

Drivhusgasudledninger per økonomisk sektor

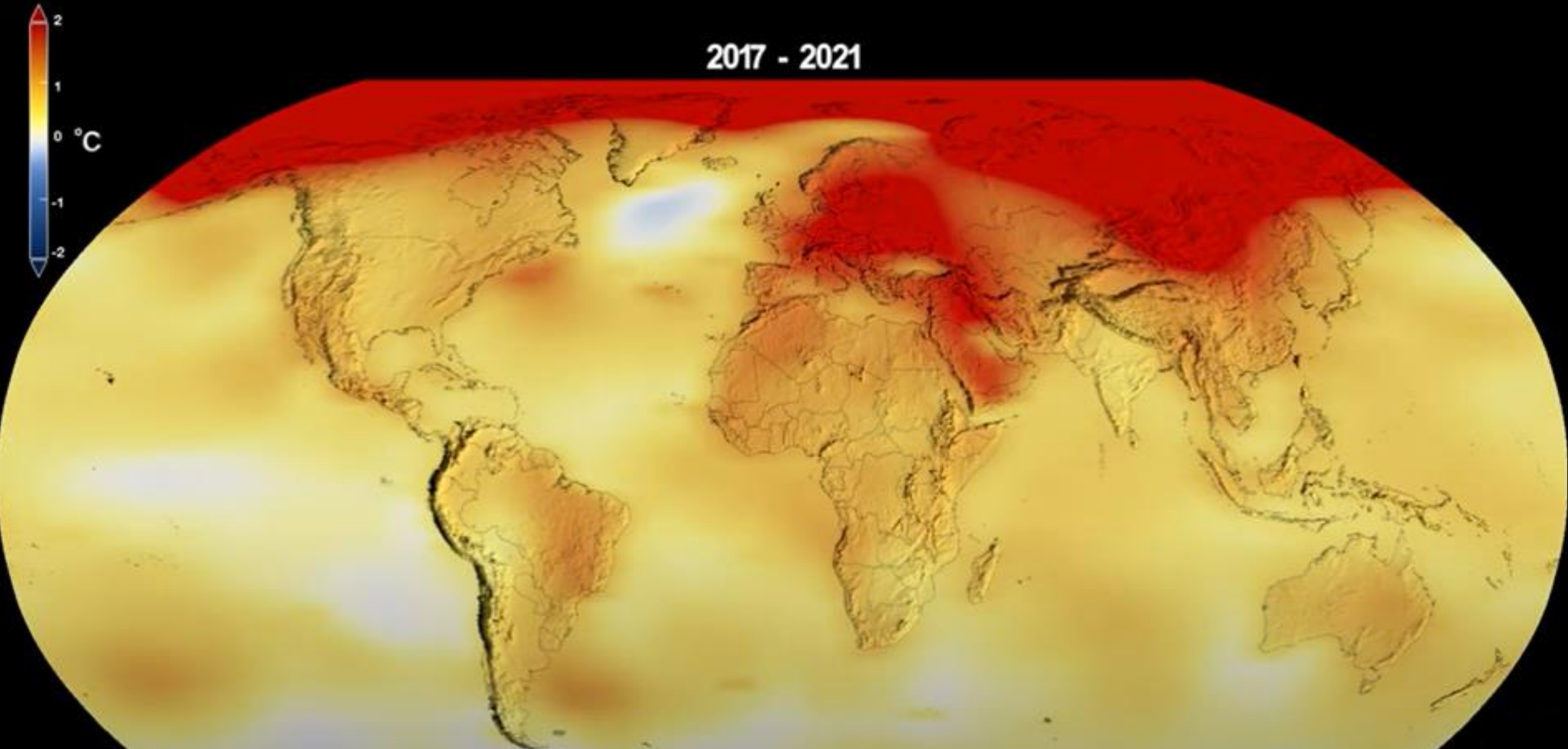


- Direkte udledninger (75% ialt)
- Udledninger fra elektricitet og varmeproduktion fra sektoren (25% ialt)



Vi bruger jorden op!

2017 - 2021



Vi bruger jorden op!



Muir-gletsjeren, Alaska. August 1941 – 2004



Matterhorn, Schweiz/Italien. August 1960 – 2005



Oroville-søen, Californien. Juli 2010 – August 2016



Skov i Rondonia, Brasilien. Marts 1975 – Februar 2009



McCartys gletsjer, Alaska. Juli 1909 – August 2004

Bæredygtighed

“En brug af jordens resurser, der skaber balance mellem udnyttelse og beskyttelse, så vi ikke ødelægger vort livsgrundlag. En bæredygtig udvikling skal sikre menneskenes nuværende behov uden at forringe fremtidige generationers muligheder for at opfylde deres”



Grøn omstilling

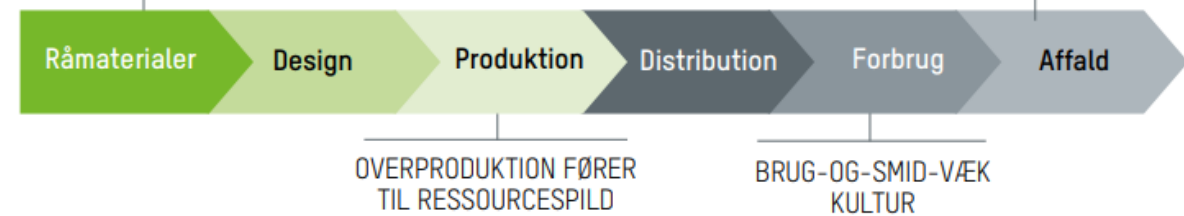
“Grøn omstilling er betegnelsen for overgangen fra den nuværende “sorte” ressourceintensiv økonomi baseret på fossil energi som kul, gas og olie til en mere grøn og ressourceeffektiv økonomi. Der er tale om en omfattende omlægning af hele måden, vi producerer og forbruger på.

I en cirkulær økonomi er ressourcerne i et kredsløb – affald findes ikke. Hvis menneskets forbrug skal påvirke klimaet og vores miljø mindre, så skal vi omstille vores samfund... og det er muligt”

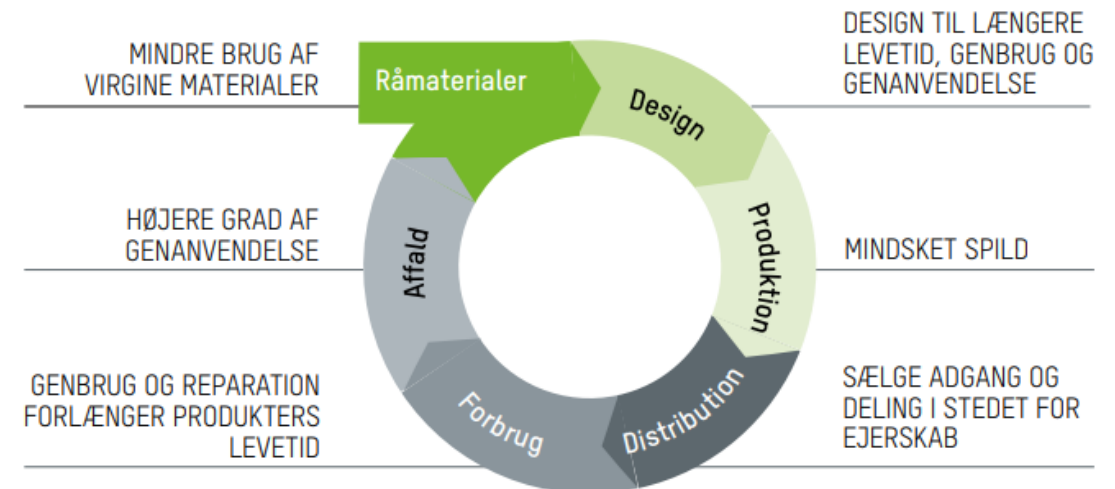
LINEÆR ØKONOMI UDNYTTER IKKE RESSOURCER OPTIMALT

STOR ANDEL NYUDVUNDNE RÅMATERIALER I PRODUKTIONEN

IKKE TILSTRÆKKELIG GENANVENDELSE AF MATERIALER



CIRKULÆR ØKONOMI REDUCERER BEHOVET FOR NYE RESSOURCER



Hvad er FN's Verdensmål?

- De 17 verdensmål blev vedtaget på FN's årlige generalforsamling i 2015 og trådte i kraft i 2016
- Verdensmålene danner rammen for den globale udviklingsindsats frem til 2030
- De 17 verdensmål forpligter alle FN's medlemslande til at afskaffe fattigdom og sult i verden, reducere ulighed, sikre god uddannelse og **bedre sundhed til alle**, anstændige jobs og **mere bæredygtig** økonomisk vækst
- Verdensmålene består af 17 konkrete mål og 169 delmål med målsætninger
- For hvert delmål er der indikatorer, som landene hvert år skal rapportere på
- De 17 verdensmål gælder for alle lande, både rige og fattige, og tager højde for landenes forskellige udgangspunkt



FN's verdensmål



TIETGEN – VERDENSMÅL

Bæredygtighed på Tietgen

På denne side kan du læse om, hvordan vi på Tietgen arbejder med bæredygtighed i regi af FN's 17 Verdensmål



VERDENSMÅL

for bæredygtig udvikling

Danmark og FN's verdensmål

Danmark understøtter FN's verdensmål ved at...

- have en handlingsplan inkl. en årlig fremdriftsrapport, der sætter rammen for vores tilgang og prioriteter for opfølgningen på verdensmålene
- yde et ambitiøst bidrag til den globale opnåelse af verdensmålene
- ved at følge op nationalt og internationalt samt arbejde for samme tilgang til opfølgning i EU
- være et foregangsland indenfor grøn omstilling og energieffektivitet, samt have et rigt og varieret plante- og dyreliv
- sikre danske interesser og påvirke den globale udvikling i en mere stabil og bæredygtig retning gennem et stærkt internationalt engagement
- understøtte virksomhedernes engagement i verdensmålene med øje for både nye forretningsmuligheder og øgede forventninger til lokal og global bæredygtighed



Danmark og FN's verdensmål

Danmark opfordrer til at...

- alle aktører på tværs af samfundet engagere sig i og bidrager til opnåelsen af verdensmålene i Danmark og internationalt
- alle ideer, viden, erfaring, offentlig og privat kapital skal bringes i spil, hvis vi skal udnytte de muligheder og løse de udfordringer, som verdensmålene er udtryk for
- grøn omstilling og bæredygtighed i stigende grad ses som noget, der vil påvirke virksomhedernes vækstvilkår, og hvor det forventes, at nye markeder og forretningsmuligheder vil opstå
- erhvervsliv og investorer ser en forretningsmæssig interesse i at arbejde strategisk med verdensmålene, som rummer gode muligheder for nye partnerskaber og dermed vækst



- Der mangler stadig reel fokus på, hvordan vi sikrer, at arbejdsstyrken får de rette grønne kompetencer
- Flere organisationer konkluderer at omstillingen ikke kun kræver finansiering og tekniske løsninger, men også akut kompetent arbejdskraft til at forløse den
- Realiseringen af 70 procent-målsætningen i 2030 skaber mange nye job, omtrent 290.000 årsværk
- Beskæftigelsen kommer både ikke-faglærte og faglærte grupper til gode, og er geografisk jævnt fordelt
- Uddannelsesudbuddet skal dog styrkes og viljen til efteruddannelse skal op hos både medarbejdere og arbejdsgivere for at vi skal lykkes

Grønne job – grønne kompetencer



Incitament

Personligt

Lovgivning

Etik

Økonomi/bundlinje

Omdømme

Medarbejdere

Vækst

Markedsposition

Pres fra kunder

Hjemmesider du skal kende

1. www.care.dk
2. www.verdensmaal.org
3. www.mst.dk
4. www.verdensmaalene.dk
5. www.ecolabel.dk
6. www.bu.dk
7. www.cleancluster.dk
8. www.overshootday.org
9. www.vuggetilvugge.dk
10. www.danskerhverv.dk
11. www.statens-tilskudspuljer.dk
12. www.danskenergi.dk
13. https://da.wikipedia.org/wiki/Global_opvarmning#Klimaforandringer_f%C3%B8r_og_nu
14. www.climate.nasa.gov
15. [Arbejdet med grøn omstilling \(teksam.dk\)](http://teksam.dk)
16. [Få 150.000 kroner til grøn omstilling - DI \(danskindustri.dk\)](http://danskindustri.dk)

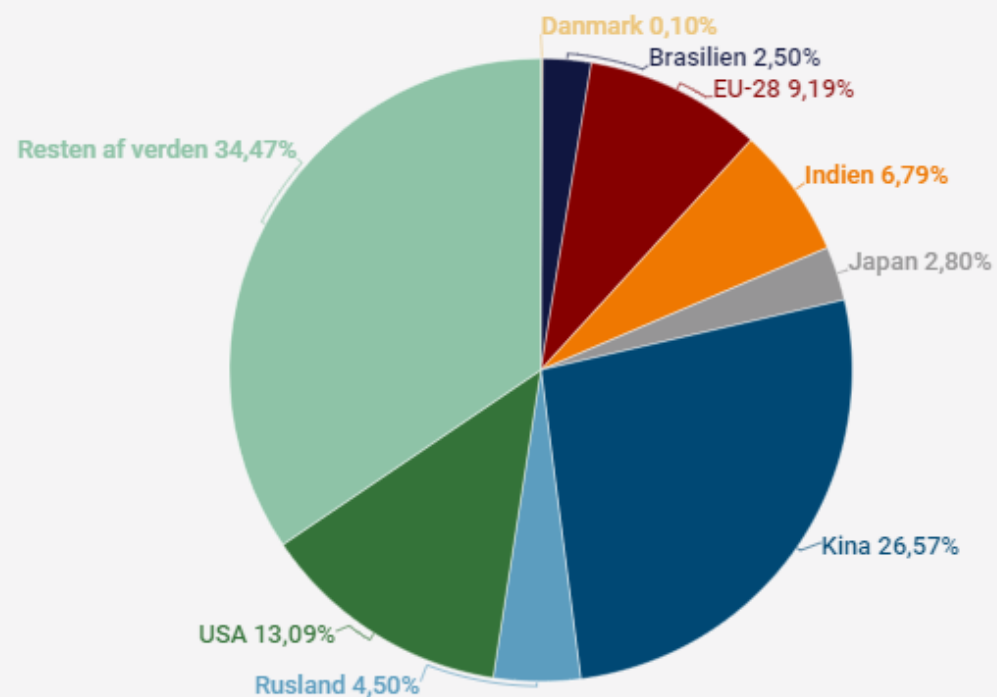


Relevante uddannelser

1. [Bæredygtig ledelse | Ledernes CompetenceCenter](#)
2. [Ny metode udvikler grønne AMU-kurser i rekordfart \(iu.dk\)](#)
3. [Videnscenter skruer op for undervisning i grøn omstilling på erhvervsuddannelser og inden for efteruddannelse – Learnmark](#)
4. [Bæredygtig produktion \(amusyd.dk\)](#)
5. [Mini MBA i Sustainability Management.pdf \(dropbox.com\)](#)
6. [Green Lean | Kurser med fokus på grøn omstilling i Kolding \(amusyd.dk\)](#)
7. [Green Lean er ikke kun godt for miljøet, men også for virksomhedernes konkurrenceevne. \(amusyd.dk\)](#)



Globale drivhusgasudledninger fordelt på lande og regioner, 2015 (pct.)



Andel af globale drivhusgasudledninger, fordelt på lande/regioner, 1970-2015

	1970	1980	1990	2000	2010	2015
🇩🇰 Danmark	0,3	0,3	0,2	0,2	0,1	0,1
Brasilien	1,4	1,9	2,0	2,4	2,4	2,5
EU-28	22,7	20,7	17,5	14,7	10,8	9,2
Indien	3,3	3,2	4,2	5,1	6,0	6,8
Japan	4,2	3,9	4,0	3,9	2,9	2,8
Kina	8,3	9,4	11,8	14,5	24,5	26,6
Rusland	7,2	8,4	9,1	5,7	4,7	4,5
USA	23,5	19,8	18,7	19,7	14,6	13,1
Resten af verden	29,5	32,7	32,8	34,0	34,0	34,5

Kilde:

www.OurWorldinData.org

Annual global greenhouse gas emissions
in gigatonnes of carbon dioxide-equivalents

150 Gt

100 Gt

50 Gt

Greenhouse gas emissions
up to the present

0

1990 2000 2010 2020 2030 2040 2050 2060 2070 2080 2090 2100

No climate policies

4.1 – 4.8 °C

→ expected emissions in a baseline scenario if countries had not implemented climate reduction policies.

Current policies

2.7 – 3.1 °C

→ emissions with current climate policies in place result in warming of 2.7 to 3.1°C by 2100.

Pledges & targets (2.4 °C)

→ emissions if all countries delivered on reduction pledges result in warming of 2.4°C by 2100.

2°C pathways

1.5°C pathways